

СТАНОВИЩЕ на проф. д-р Румен Янков

по дисертационния труд на Николай Цветанов Цеков на тема „Селската депопулация в България през периода 1946-2011 г.“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Статистика и демография“

Представената документация по процедурата за защита е пълна и съответства на изискванията. Авторефератът (37 стр.) отразява вярно съдържанието, изследователския подход и основните изводи на дисертацията. По разработената тема ас. Николай Ц. Цеков има 12 публикации, 6 от които са от периода на докторантурата. Дисертацията и съпътстващите публикации свидетелстват за трайните научни интереси на кандидата към темата.

Дисертационният труд е с обем над 230 стр. текст. В основното съдържание са включени множество таблици и 40 фигури – картосхеми и диаграми. Списъкът с източниците е с около 150 заглавия (половината от които са на английски) – монографии, статии, документи и статистически публикации. Проличава стремежа към използване на литература и от други научни специалности. Кандидатът прави широк и критичен преглед на научната литература по проблемите на селското обезлюдяване.

Дисертацията е посветена на обществено значима и научно актуална тема: депопулацията в основната на съвременния етап форма – селската депопулация. Положително впечатление правят сравненията с др. европейски страни, основани на добро познаване на общите закономерности и специфики на депопулацията.

Целта, основната теза, произтичащите от нея задачи, обекта и предмета на изследването са ясно и логично заложили. Те поставят най-важните методологически рамки. Новаторски подход е дефинирането и поставянето в центъра на изследването на т.нар. „автентична селска депопулация“.

Съдържанието на дисертационния труд е структурирано в увод, три глави и заключение. Полезни, не само в конкретната работа, са двете приложения – списъци на населените места и на общините в обхвата на изследването.

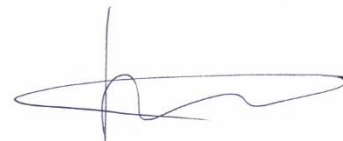
Общото ми впечатление е, че задачите, поставена във връзка с целта и основната теза на автора, са изпълнени. Справката за приносите, съотв., посочените 6 приноса в раздела „теоретични“ и 3 в „практико-приложни“, като цяло, обективно отразява постигнатото в дисертационния труд.

Към самостоятелните теоретични приноси отнасям прилагането на категорията „автентична селска депопулация“, т.е. разграничаване от ефекта на административното въздигане, като начин за повишаване на коректността в анализа. Авторът прилага статистически анализ като някои зависимости имат прогнозно значение. Сериозно внимание заслужават изводите за деформациите в селищна мрежа в хода на депопулацията и разпределението на селските селища, и за влиянието на етническата структура.

В практико-приложен план приноси са: разработените прогнози за времевата и териториалната експанзия на процеса на депопулация, като изходна точка за разработването на политики и мерки за редуциране на отрицателните последици от страна на централните и местните власти; обосноваването на предложенията към институциите за оценка и създаване на информационна база за демографския, икономическия и природогеографския потенциал на селските селища с оглед формулирането на национални и общински стратегии и планове за подпомагане.

Забележка търпят твърде свободното и нееднозначно използването на понятието селски райони, на места - журналистическия стил на изложение, множеството фактически грешки или неточности. Критични бележки може да се отправят към качеството на картните материали. Препоръчвам в по-нататъшната работа по темата и евентуално, при издаването на монография, да се засили регионалният изследователски подход.

В заключение, изказвам удовлетворение от дисертационния труд. Той е оригинален и самостоятелен принос на кандидата в сложната проблематика на депопулацията и селищната мрежа. Давам положителна оценка и препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди образователна и научна степен “доктор” на кандидата Николай Цветанов Цеков.

проф. д-р Румен Янков:

ВТУ, ВТ

12 февр., 2018 г.